

उद्योग, पर्यटन, वन, तथा वातावरण मन्त्रालय
सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धी नियामवली, २०६५ को नियम ३
बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

उद्योग, पर्यटन, वन, तथा वातावरण मन्त्रालय
प्रदेश नं. १, बिराटनगर

मन्त्रालयले जानकारी गराउनु पर्ने विषयहरूको सूची
विषयसूची

भाग

१. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति

- १.१ मन्त्रालयको परिचय
- १.२ मन्त्रालयको दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीति
- १.३ मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र
- १.४ मन्त्रालय अन्तर्गतका कार्यालयहरू
- १.५ मन्त्रालयको काम कर्तव्य र अधिकार

२. संगठन संरचना र दरवन्दी संरचना

- २.१ संगठन संरचना
- २.२ मन्त्रालय अन्तर्गतका शाखा/महाशाखा
- २.३ मन्त्रालयको स्वीकृत कर्मचारी दरवन्दी विवरण
- २.४ हाल मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण

३. माननीय मन्त्री, माननीय राज्यमन्त्री, कार्यालय प्रमुख, प्रवक्ता र सूचना अधिकारीको नाम, पद र सम्पर्क नं

४. यस मन्त्रालय सम्बन्धि प्रचलित कानूनी व्यवस्थाहरू

५. सार्वजनिक निकायको वेबसाइट र इमेल

६. सम्पर्क विवरण

१. मन्त्रालयको स्वरूप र प्रकृति

१.१ मन्त्रालयको परिचय

प्रदेश नं १ नेपालको संविधान २०७२ लागु भए पछि २०७२ अशोज ३ गते राज्य विभाजन गरी बनेका सात प्रदेशहरू मध्ये एक हो। देशलाई संधिय ढाँचामा लगेर पुनरसंरचना गर्ने उद्देश्यका साथ स्थापना गरिएको यो प्रदेश नेपालको पुर्वी भू-भागमा अवस्थित रहेको छ। प्राकृतिक सौन्दर्यता, जैविक विविधता, भौगोलिक विविधता, बहुसंस्कृति, बहुजातजातीले भरिपूर्ण यो प्रदेशमा विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथा देखि नेपालको सबैभन्दा होचो भाग झापा जिल्लाको केचनाकवल पनि पर्दछ।

नेपालको संविधान अनुरूप राज्य पुन संरचना भई सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार गरी तिन तहमा विभाजन गरिएको थियो। प्रदेश सरकार संचालनका लागि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्री परिषद्को कार्यालय सहित ७ वटा मन्त्रालयको स्थापना भएको र त्यस मध्येको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, प्रदेश नं. १, विराटनगर एक रहेको छ। यस मन्त्रालयको स्थापना २०७४/१०/२९ गते भएको हो। उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति, पर्यटन, वन, वातावरण, जैविक विविधता संरक्षण, जलवायु परिवर्तन अनुकुलन र विज्ञान प्रविधि लगायतका विषयगत कार्यक्षेत्र यस मन्त्रालय मातहत रहनेगरी कार्य जिम्मेवारी तोकिएको छ।

१.२ दीर्घकालीन सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीति

दीर्घकालीन सोच

१. प्राकृतिक स्रोतहरूको संरक्षण एवं दीगो व्यवस्थापन, उद्योग तथा पर्यटन क्षेत्रको प्रवर्द्धनबाट स्थानीय र प्रादेशिक समृद्धि हासिल गर्दै “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” को राष्ट्रिय लक्ष्य पुरा गर्न योगदान पुर्याउने।

लक्ष्य (विषयगत)

१. औद्योगिक क्षेत्रको विकास र विस्तारद्वारा रोजगारीमा वृद्धि, निर्यात प्रवर्द्धन र आयात प्रतिस्थापन गरी प्रादेशिक र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको अभिवृद्धि गर्ने।
२. पर्यटन क्षेत्रको विकास मार्फत आर्थिक वृद्धि र रोजगारीका अवसर अभिवृद्धि गर्ने।
३. वन, वनस्पति, जडीबुटी, वन्यजन्तु, जैविक विविधता र जलाधारको समुचित संरक्षण, संवर्द्धन, व्यवस्थापन र सदुपयोगद्वारा रोजगारी सिर्जना तथा जीविकोपार्जनमा सुधार गरी पारिस्थितिकीय प्रणालीबीच सन्तुलन कायम गर्ने।
४. वाणिज्य क्षेत्रको विस्तार गरी निकासी प्रवर्द्धन मार्फत आर्थिक समृद्धि।
५. गुणस्तरयुक्त उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको सहज र सर्वसुलभ आपूर्ति हुने वातावरणको सुनिश्चितता सहित उपभोक्ताको हक हितको संरक्षण।
६. वातावरणमैत्री र जलवायु परिवर्तनसँग अनुकूलित हुने गरी विकास कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने।
७. विज्ञान र प्रविधिको विकास र विस्तार गरी सामाजिक, आर्थिक, भौतिक र वातावरणीय विकासका पक्षसँग आबद्ध गर्ने।

उद्देश्य

उद्योग

१. उद्योग क्षेत्रको उत्पादन वृद्धि गरी कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान बढाउनु ।
२. उद्योगको विकास र प्रवर्द्धनका लागि लगानी मैत्री वातावरण सृजना गर्नु ।
३. औद्योगिक वस्तुहरूको निर्यात वृद्धि गरी व्यापार घाटामा कमी ल्याउनु ।

पर्यटन

१. १ नं. प्रदेशलाई आकर्षक तथा थप सुरक्षित गन्तव्यको रूपमा विकास गर्दै पर्यटन आगमनमा उल्लेखनीय वृद्धि गरी जनताको आयस्तरमा वृद्धि गर्नु ।
२. पर्यटकीय गन्तव्य स्थल तथा उपजमा विविधीकरण र विकास गर्नु ।
३. प्रदेश भित्रका प्रमुख पर्यटकीय उपजहरूको बजारीकरण तथा प्रवर्द्धन गर्नु ।

वन तथा भू संरक्षण

१. दिगो वन व्यवस्थापनद्वारा वन क्षेत्रको उत्पादकत्व र वन पैदावारको उत्पादन वृद्धि गर्नु ।
२. जैविक विविधता र स्रोतको संरक्षणलगायत वातावरणीय सेवाबाट प्राप्त हुने लाभ वृद्धि गर्दै न्यायोचित वितरण सुनिश्चित गर्नु ।
३. जलवायु परिवर्तनका नकारात्मक प्रभाव न्यूनीकरण तथा अनुकूलन र विपद् जोखिम न्यूनीकरणका उपाय अवलम्बन गर्दै जल, जलस्रोत तथा भूमिको संरक्षणबाट भूमिको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न जलाधार क्षेत्रको एकीकृत संरक्षण र व्यवस्थापन गर्नु ।

वाणिज्य तथा आपूर्ति

१. आन्तरिक तथा अन्तर्राष्ट्रिय निर्यात व्यापार प्रवर्द्धन गर्दै स्थानीय कच्चा पदार्थ, स्रोत, साधन र सीप बढी प्रयोग हुने वस्तुको निकासी प्रवर्द्धन मार्फत प्राप्त हुने लाभलाई ग्रामीण तहसम्म विस्तार गर्नु ।
२. तुलनात्मक लाभका वस्तु तथा सेवाको मूल्य र गुणस्तरलाई प्रतिस्पर्धी बनाई व्यापार घाटा कम गर्नु ।
३. उपभोक्ताको हकहित संरक्षण गर्दै दैनिक उपभोग्य वस्तु तथा सेवा नियमित र सहज रूपमा आपूर्ति हुने व्यवस्था मिलाउनु ।
४. आपूर्ति व्यवस्थालाई दिगो, सुनिश्चित, गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउनु ।

वातावरण तथा जलवायु

१. हरित विकासको अवधारणा अनुरूप मानवीय क्रियाकलाप र विकास प्रक्रियालाई जलवायु परिवर्तन अनुकूलित गराउनु ।
२. बढ्दो सहरीकरणबाट उत्सर्जित प्रदुषण न्यूनीकरण गराउनु ।
३. दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न वातावरण संरक्षण गराउनु ।

विज्ञान प्रविधि

१. विज्ञान तथा प्रविधिको विकास, विस्तार र उपयोग क्षमता वृद्धि गर्नु

रणनीति:

उद्योग

१. उद्योगहरूलाई आवश्यक पर्ने पूर्वाधार व्यवस्था गर्न नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा जोड दिने ।
२. स्थानीय स्रोत एवम् सीपको उपयोग गरी लघु, घरेलु, साना, मझौला तथा ठूला उद्योगको स्थापना र सञ्चालनलाई प्रभावकारी बनाउने ।
३. लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना गर्न आवश्यक नीतिगत, संस्थागत, कानुनी तथा प्रक्रियागत सुधार गर्ने ।
४. गुणस्तरयुक्त एवम् प्रतिस्पर्धात्मक औद्योगिक वस्तुको निर्यातलाई बढावा दिने ।

पर्यटन

१. पर्यटन प्रवर्द्धन र पर्यटन विकास गर्न सार्वजनिक, निजी, सहकारी र सामुदायिक क्षेत्रसँग साझेदारी एवम् सहकार्य गर्ने ।
२. ग्रामीण पर्यटन मार्फत यस क्षेत्रका लाभलाई जनस्तरसम्म पुर्याउने।
३. सबै मौसममा पर्यटकीय क्रियाकलापहरू सञ्चालनका लागि आन्तरिक पर्यटनलाई प्रोत्साहन गर्ने ।
४. स्थापित तथा नयाँ पर्यटकीय गन्तव्य स्थलहरूको एकीकृत र समन्वयात्मक रूपमा पूर्वाधार विकास गर्ने र पर्यटन क्षेत्रको विकास र विविधीकरण गर्ने ।

वन तथा भू संरक्षण

१. विद्यमान वन क्षेत्र कायम राखी वनको घनत्व, उत्पादकत्व र उत्पादन वृद्धिको लागि वनको सहभागितामूलक दिगो एवम् वैज्ञानिक व्यवस्थापन गर्ने ।
२. जैविक विविधता र जलाधारको दिगो व्यवस्थापन र उपयोगमा स्थानीय समुदायको पहुँच वृद्धि गर्ने एवम् पर्यापर्यटनका आधार क्षेत्रहरूलाई पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माण गर्ने ।
३. वन पैदावारमा आत्मनिर्भरता हासिल गर्दै यसमा आधारित उद्यमशीलता र रोजगारी वृद्धि गर्ने ।
४. दिगो वन व्यवस्थापन र संरक्षण मार्फत वातावरणीय सन्तुलन कायम राखी जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणमा टेवा पुर्याउने।

वाणिज्य तथा आपूर्ति

१. निर्यात हुने वस्तु तथा सेवाको उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्न उत्पादनशील आयात, मूल्य अभिवृद्धि र मूल्य श्रृङ्खला व्यवस्थापनमा जोड दिँदै निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने ।
२. वाणिज्य सम्बद्ध विद्यमान संरचना, पूर्वाधार एवम् आधारहरूको क्षमता अभिवृद्धि तथा सुदृढीकरणमा जोड दिँदै यसको अधिकतम उपयोग गर्ने ।
३. वस्तु तथा सेवाको सहज एवम् मितव्ययी आपूर्तिको लागि सरकारी, निजी, सामुदायिक र सहकारी संस्थाहरूबीच प्रभावकारी समन्वय गर्ने ।
४. दैनिक उपभोग्य वस्तु तथा सेवालाई सुलभ बनाउन नियमित रूपमा बजार अनुगमन गरी कानुनअनुसार बजार नियमन गर्ने ।
५. विपद्को समयमा पनि वस्तु तथा सेवाको आपूर्ति सहज बनाउन संस्थागत क्षमता विकास र विस्तार गर्ने तथा भण्डारण क्षमता वृद्धि गर्ने ।

वातावरण तथा जलवायु

१. वातावरण व्यवस्थापनलाई आन्तरिकीकरण गर्दै वातावरण संरक्षण एवम् प्रदूषण नियन्त्रणका लागि संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरी विकास कार्यक्रमको अभिन्न अङ्गका रूपमा सञ्चालन गर्ने ।

२. जलवायू परिवर्तनको असर कम गर्न जलवायू अनुकुलन तथा न्यूनीकरणका उपायहरु अवलम्बन गर्ने कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याउने,
३. जल तथा मौसमी सेवालाई विश्वसनीय भरपर्दो नियमित, गुणत्मक बनाउन सहयोग गरी जलवायू परिवर्तन तथा प्रकोपले पार्ने असरलाई न्यूनीकरण गर्ने कार्यमा परिचालन गर्ने ।

विज्ञान प्रविधि

१. वैज्ञानिक अनुसन्धान, अन्वेषण र विकासलाई गतिशील बनाउन आवश्यक पर्ने पूर्वाधार र क्षमताको विकास गर्ने ।
२. वैज्ञानिक खोज र अनुसन्धानबाट विकास गरिएका प्रविधिहरूलाई मुलुकको समग्र विकास प्रक्रियामा प्रभावकारी उपयोग गर्न परम्परागत र स्थानीय प्रविधिको संवर्द्धन र संरक्षण गर्ने ।

१.३ मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र:

यस मन्त्रालयको निम्न कार्यक्षेत्रहरु रहेका छन ।

१. उद्योग
२. वाणिज्य तथा आपूर्ति
३. पर्यटन
४. वन तथा जलाधार
५. वातावरण तथा जलवायू परिवर्तन
६. विज्ञान प्रविधि

१.४ मन्त्रालय अन्तर्गतका कार्यालयहरु

वन निर्देशनालय, प्रदेश नं. १

डिभिजन वन कार्यालय

१. डिभिजन वन कार्यालय, ताप्लेजुङ्ग
२. डिभिजन वन कार्यालय, पाँचथर
३. डिभिजन वन कार्यालय, इलाम
४. डिभिजन वन कार्यालय, झापा
५. डिभिजन वन कार्यालय, संखुवासभा
६. डिभिजन वन कार्यालय, भोजपुर
७. डिभिजन वन कार्यालय, तेह्रथुम
८. डिभिजन वन कार्यालय, धनकुटा
९. डिभिजन वन कार्यालय, मोरङ्ग
१०. डिभिजन वन कार्यालय, सुनसरी
११. डिभिजन वन कार्यालय, सोलुखुम्बु
१२. डिभिजन वन कार्यालय, ओखलढुंगा
१३. डिभिजन वन कार्यालय, खोटाङ्ग
१४. डिभिजन वन कार्यालय, उदयपुर (उदयपुर)

१५. डिभिजन वन कार्यालय, उदयपुर (त्रिवेणी)
१६. भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, धनकुटा
१७. भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय, ओखलढुंगा

उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, प्रदेश नं. १

१. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, ताप्लेजुङ्ग
२. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, पाँचथर
३. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, इलाम
४. घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, झापा
५. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, संखुवासभा
६. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, भोजपुर
७. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, तेह्रथुम
८. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, धनकुटा
९. घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, मोरङ्ग
१०. घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, सुनसरी
११. घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, सोलुखुम्बु
१२. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, ओखलढुंगा
१३. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, खोटाङ्ग
१४. घरेलु तथा साना उद्योग समिति, उदयपुर

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १

जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई, विराटनगर
पर्यटन विकास आयोजना, विराटनगर
पर्यटन कार्यालय, काँकडभिट्टा

१.५ मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार

प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ को नियम ५ मा मन्त्रालयबाट सम्पादन हुने कार्यको विभाजन अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ भन्ने व्यवस्था छ। अनुसूची-२ को बुदा नं. ६ मा उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट सम्पादन हुने कार्यहरू तपशिल बमोजिम हुने गरी ६२ वटा बुंदाहरूमा उल्लेख गरिएको छ।

तपशिल

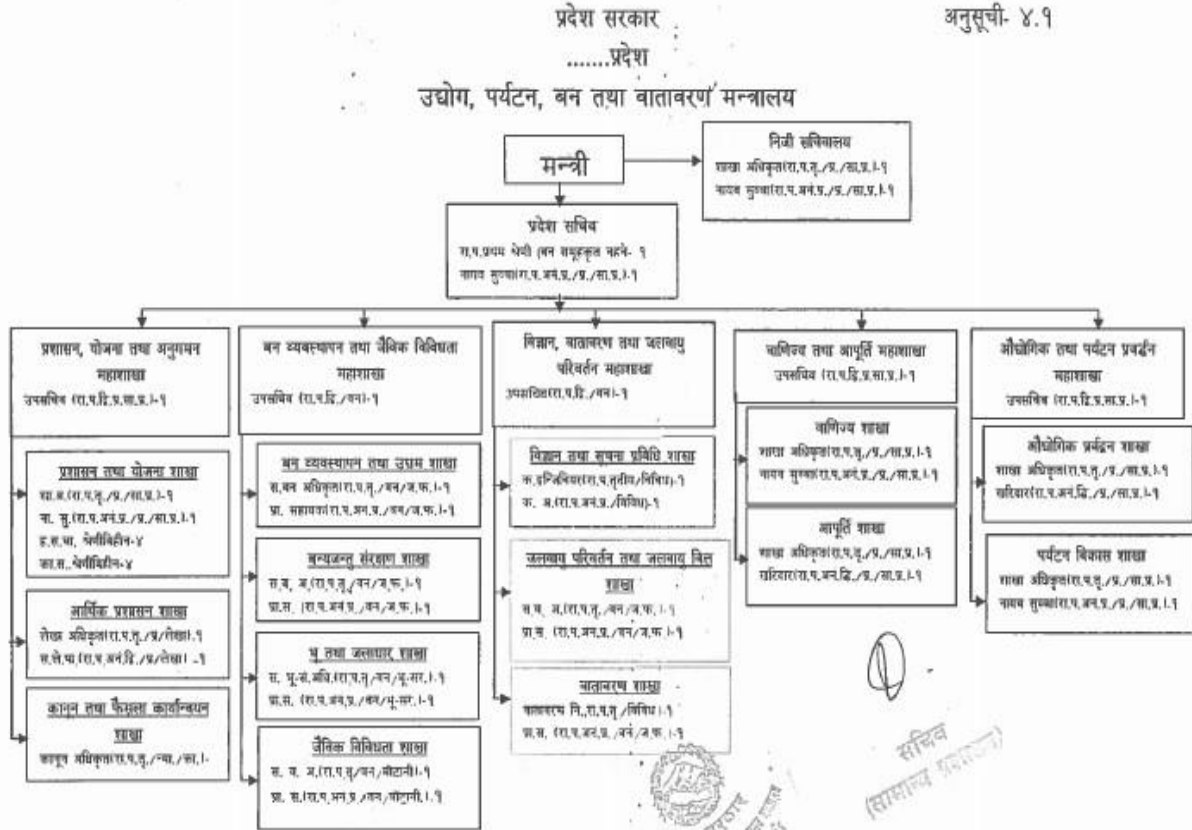
बुंदा नं.	कार्य जिम्मेवारी
१	व्यापार/बाणिज्य र बजार प्रतिस्पर्धा सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन एवम् नियमन र सिन्डिकेट तथा कार्टेलिङ नियन्त्रण,
२	प्रादेशिक व्यापार सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण, प्रवर्धन, सहजीकरण, बजार अनुगमन, समन्वय, तथ्याङ्क प्रणाली, बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण, अध्ययन तथा अनुसन्धान र नियमन,
३	ढुवानी/परिवहन प्रणाली तथा कार्गो व्यवस्थापन,
४	नेपाल सरकारको सहमतिमा आर्थिक तथा औद्योगिक विषयका कारारजन्य सम्झौता,
५	व्यापारिक फर्महरूको दर्ता, नवीकरण, खारेजी र नियमन,
६	खानी तथा खनीज पदार्थको अन्वेषण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड र योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र नियमन एवम् पूर्वाधार विकास, अनुसन्धान, सर्वेक्षण, लगन संकलन, अभिलेखाङ्कन, अन्वेषण, उत्खनन, प्रादेशिक प्रयोगशालाको स्थापना तथा सञ्चालन र संघसंग समन्वय,
७	भौगर्भिक अध्ययन तथा अनुसन्धान र नक्सासम्बन्धी
८	कलकारखाना र औद्योगिककरण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
९	उद्योग दर्ता, अनुमति, नवीकरण एवं खारेजी र औद्योगिक विकास तथा औद्योगिक व्यवसायको प्रवर्धन र नियमन,
१०	प्रदेशस्तरको उद्योग क्षेत्रको भौतिक पूर्वाधार विकाससम्बन्धी योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा औद्योगिक क्षेत्र र विशेष आर्थिक क्षेत्रको स्थापना, सञ्चालन र विस्तार,
११	औद्योगिक वस्तुको निर्यात प्रवर्धन,
१२	सार्वजनिक सेवा, अत्यावश्यक सेवा र वस्तु आपूर्ति सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
१३	उपभोक्ता हक अधिकार संरक्षण तथा प्रवर्धन, उपभोक्ता जागरण कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन,
१४	मूल्य र कालोबजारी तथा कृत्रिम अभाव नियन्त्रण एवं नियमन,
१५	संघीय मापदण्ड अनुसार स्ट्याण्डर्ड वर्गीकरण, गुणस्तर परीक्षण र नियमन,
१६	उपभोक्ता अदालत गठन र सञ्चालन,

१७	अत्यावश्यक वस्तुहरुको प्रादेशिक माग र आपूर्ति सम्बन्धी सूचना संकलन, विश्लेषण, प्रक्षेपण र आपूर्ति व्यवस्था, मौज्जातको व्यवस्था
१८	लक्षित क्षेत्र र वर्गका लागि वस्तु र सेवामा प्रादेशिक अनुदान र नियमन,
१९	करार, साभेदारी र एजेन्सी सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
२०	संघसंगको समन्वयमा कम्पनी स्थापनासम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, नियमन र कम्पनी प्रशासन,
२१	दामासाहीमा परेका उद्योग, व्यवसायिक कम्पनी तथा फर्म व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
२२	प्रदेशस्तरमा हानिकारक पदार्थहरुको नियमन तथा व्यवस्थापन,
२३	प्रदेशस्तरमा इन्धनको गुणस्तर अनुगमन,
२४	संघीय कानून बमोजिम क्यासिनो तथा चिठ्ठा दर्ता अनुमति र नियमन सम्बन्धी,
२५	प्रदेश भित्रका उद्योगहरु र साना, मझौला, घरेलु तथा लघु उद्योगहरु स्थापना र प्रवर्धन सम्बन्धमा नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
२६	औद्योगिक तथा व्यापार प्रदर्शनीको आयोजना तथा व्यवस्थापन,
२७	उद्योगमा श्रममूलक प्रविधि र स्वदेशी श्रमिकको उपयोग,
२८	स्वरोजगारका लागि उद्यमशिलता विकास, प्रशिक्षण, सहूलियत कर्जा र व्यवसाय प्रवर्धन सहायता,
२९	प्रादेशिक पर्यटन विकासको नीति, कानून, मापदण्ड र योजना निर्माण, पूर्वाधार विकास, प्रवर्धन र नियमन,
३०	पर्यटक प्रहरी व्यवस्थापन,
३१	पर्यटकीय होटल, रिसोर्ट, लज, ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग एजेन्सी, गाईड, च्याफ्टि आदिको दर्ता, अनुमति, नवीकरण र नियमन,
३२	प्रदेश स्तरमा वन क्षेत्रको नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
३३	वन्यजन्तु र वन पैदावार ओसारपसार सम्बन्धी नियमन र अपराध नियन्त्रण,
३४	वन, वनस्पति, वन्यजन्तु र जैविक विविधता सम्बन्धी प्रादेशिक सङ्ग्रहालय व्यवस्थापन,
३५	प्रदेश स्तरमा संरक्षण क्षेत्र र चरन क्षेत्रको व्यवस्थापन
३६	हात्तीसार तथा चिडियाखानाको व्यवस्थापन,
३७	जडिबुटी खेती प्रविधि प्रवर्द्धन, विस्तार तथा बजारीकरण सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा, तथा कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन अनुसंधान तथा तथ्याङ्क संकलन
३८	वन तथा वातावरण सम्बन्धी विषयमा प्राविधिक सूचना तथा सेवा प्रवाह,
३९	वन अतिक्रमण तथा वन डढेलो नियन्त्रण तथा रोकथाम सम्बन्धी नीति, समन्वय र सहयोग,
४०	प्रदेश स्तरका वनस्पति उद्यान तथा हर्वेरियमहरुको व्यवस्थापन र वनस्पति पहिचान तथा अभिलेखीकरण सम्बन्धी नीति र व्यवस्थापन

४१	प्रदेश स्तरमा जैविक विविधताको अध्ययन, अनुसन्धान, व्यवस्थापन, नियमन, संरक्षण एवं लाभांश बा“डफा“ड,
४२	प्रदेश स्तरमा जलाधार संरक्षण तथा जल उपयोग नीति, प्रविधि विकास, व्यवस्थापन
४३	प्रदेशभित्र भूखलन नियन्त्रण,
४४	प्रदेशस्तरमा वातावरणीय संरक्षण तथा स्वच्छतासम्बन्धी प्रविधि विकास र व्यवस्थापन,
४५	प्रदेशस्तरमा वातावरण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
४६	प्रदेशस्तरमा वातावरणीय सूचना प्रणालीको स्थापना,
४७	प्रदेशस्तरमा वातावरणीय जोखिमका लागि तयारी तथा उद्धार,
४८	प्रदेशस्तरमा वातावरणीय प्रयोगशालाको स्थापना, सञ्चालन र व्यवस्थापन,
४९	प्रदेशस्तरमा ठोस, वायु, तरल, जल, ध्वनि तथा बिद्युतिय लगायत प्रदुषणको मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियन्त्रण,
५०	प्रदेशस्तरमा न्यून कार्बनमूखी तथा वातावरणमैत्री विकास प्रक्रिया र हरितक्षेत्र प्रवर्धन,
५१	प्रदेशस्तरमा वातावरणीय संरक्षण क्षेत्र तथा प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण र सम्बर्धन,
५२	प्रदेशभित्र वातावरणीय क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान, क्षमता अभिवृद्धि, वातावरणीय सुशासन तथा परीक्षण,
५३	भूपरिधि क्षेत्र तथा वन क्षेत्रको पहिचान, वर्गीकरण, संरक्षण र व्यवस्थापन,
५४	संरक्षण क्षेत्र पहिचान र व्यवस्थापकीय पद्धति निर्धारण,
५५	अन्तर प्रदेशीय नदी उकास तथा सडक किनार वृक्षारोपण व्यवस्थापन,
५६	वृक्षारोपणको लागि दिगो तथा गुणस्तरीय बीउ उत्पादन, बीउ बगैचा स्थापना र व्यवस्थापन,
५७	प्रदेश भित्र वृक्षारोपण तथा संभार सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन,
५८	प्रदेश भित्र जडिबुटी तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावार सम्बन्धी व्यवस्थापन,
५९	वन्यजन्तु र चराचुरुङ्गी सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा कार्यान्वयन र नियमन,
६०	प्रदेशस्तरमा विज्ञान प्रविधिको विकास तथा विस्तार, सो सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन र सर्वेक्षण र जनशक्ति विकास र उपयोग,
६१	वैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धान एवं विज्ञान र प्रविधिको आविष्कार, उन्नयन र विकास,
६२	विज्ञान संग्रहालय र प्लानेटोरियमको स्थापना, सञ्चालन र व्यवस्थापन ।

२. संगठन संरचना र दरवन्दी संरचना

२.१ संगठन संरचना

२.२ मन्त्रालय अन्तर्गतका शाखा/महाशाखा

महाशाखा/शाखा:

१. प्रशासन, योजना तथा अनुगमन महाशाखा

१. प्रशासन तथा योजना शाखा
२. आर्थिक प्रशासन शाखा
३. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

२. वन व्यवस्थापन तथा जैविक विविधता महाशाखा

१. वन व्यवस्थापन तथा उद्यम शाखा
२. वन्यजन्तु संरक्षण शाखा
३. भू तथा जलाधार शाखा
४. जैविक विविधता शाखा

३. विज्ञान, वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन महाशाखा

१. विज्ञान तथा सूचना प्रविधि शाखा
२. जलवायु परिवर्तन तथा जलवायु वित्त शाखा
३. वातावरण शाखा

४. वाणिज्य तथा आपूर्ति महाशाखा

१. वाणिज्य शाखा
२. आपूर्ति शाखा

५. औद्योगिक तथा पर्यटन प्रवर्द्धन महाशाखा

१. औद्योगिक प्रवर्द्धन शाखा
२. पर्यटन विकास शाखा

२.३ मन्त्रालयको स्वीकृत कर्मचारी दरबन्दी विवरण

प्रदेश सरकार

अनुसूची-४.२

.....प्रदेश

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको दरबन्दी तेरिज

क्र.स.	पद	सेवा	समूह	श्रेणी/तह	दरबन्दी संख्या	कैफियत
१	प्रदेश सचिव	वन	समुहकृत नहुने	रा.प.प्रथम	१	
२	उपसचिव	प्रशासन	सा.प्र.	रा.प.द्वितीय	३	
३	उपसचिव	वन		रा.प.द्वितीय	२	
४	शाखा अधिकृत	प्रशासन	सा.प्र.	रा.प.तृतीय	६	
५	लेखा अधिकृत	प्रशासन	लेखा	रा.प.तृतीय	१	
६	कानून अधिकृत	न्याय	कानून	रा.प.तृतीय	१	
७	कम्प्युटर इन्जिनियर	विविध		रा.प.तृतीय	१	
८	सहायक वन अधिकृत	वन	ज.फ.	रा.प.तृतीय	३	
९	सहायक भू-संरक्षण अधिकृत	वन	भू-संरक्षण	रा.प.तृतीय	१	
१०	साहायक वनस्पती अधिकृत	वन	वोटानी	रा.प.तृतीय	१	
११	वातावरण निरीक्षक	विविध		रा.प.तृतीय	१	
१२	नायब सुब्बा	प्रशासन	सा.प्र.	रा.प.अन.प्रथम	५	
१३	खरिदार	प्रशासन	सा.प्र.	रा.प.अन.द्वितीय	२	
१४	कम्प्युटर अपरेटर	विविध		रा.प.अन.प्रथम	१	
१५	प्राविधिक सहायक	वन	ज.फ.	रा.प.अन.प्रथम	४	
१६	प्राविधिक सहायक	वन	भू-संरक्षण	रा.प.अन.प्रथम	१	
१७	प्राविधिक सहायक	वन	वोटानी	रा.प.अन.प्रथम	१	
१८	सह-लेखापाल	प्रशासन	लेखा	रा.प.अन.द्वितीय	१	
१९	हलुका सवारी चालक			श्रेणीविहीन	४	
२०	कार्यालय सहयोगी			श्रेणीविहीन	५	
					४५	

२.४ हाल मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण

क्र.स.	कर्मचारीको नाम	पद	मन्त्रालय / शाखा	सम्पर्क नम्बर	इमेल ठेगाना
१	सन्जीव कुमार राई	प्रदेश सचिव	मन्त्रालय	9852070224	sanjeevkrai4@gmail.com
२	राज किशोर मण्डल	सहायक भू-संरक्षण अधिकृत (आठौं)	भू तथा जलाधार शाखा	9842635267	rkm2022@gmail.com
३	कृष्ण प्रसाद पौडेल	अधिकृतस्तर आठौं	औधोगिक प्रवद्रन शाखा		
४	राम भगत यादव	अधिकृतस्तर आठौं	योजना शाखा / वन व्यवस्थापन तथा उद्यम शाखा	9852835865	ramvagaty7@gmail.com
५	बाबुराम शर्मा लुइटेल	अधिकृतस्तर सातौं	प्रशासन शाखा	9860129970	
६	मनोज कु. ठाकुर	शाखा अधिकृत	आपूर्ती शाखा	9842087354	
७	शम्भु प्रसाद साह	अधिकृतस्तर आठौं	पर्यटन विकास शाखा	९८४९०३८८६९	shahpdshambhu@gmail.com
८	पृथ्वीमान लिम्बु	लेखा अधिकृत	आर्थिक प्रशासन शाखा		
९	रमेश नेपाल	कानून अधिकृत	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	9842394142	nepal8880@gmail.com
१०	बुकुप्रसाद आचार्य	शाखा अधिकृत			
११	राजेश तामाङ्ग	सहायक वनस्पती अधिकृत	जैविक विविधता शाखा	9842205559	rajes_tmng@yahoo.com
१२	सन्तोष मोक्तान	सूचना अधिकारी	विज्ञान तथा सूचना प्रविधि शाखा	-9852035247	santosh.moktan@nepal.gov.np
१३	विनोद खतिवडा	सहायक वन अधिकृत (सातौं)	विज्ञान, वातावरण तथा जलवायू परिवर्तन महाशाखा		
१४	तारादेवी शर्मा	अधिकृतस्तर छैटौं	सचिव ज्यूकाे निजी सचिवालय	9842219345	
१५	राजु खडका	अधिकृतस्तर छैटौं	याोजना शाखा / वन व्यवस्थापन तथा उद्यम शाखा		
१६	कपिलदेव अधिकारी	अधिकृतस्तर छैटौं	जलवायू परिवर्तन तथा जलवायू वित्त शाखा / वातावरण शाखा	9852083606	kapildevadk@gmail.com
१७	गीता घिमिरे	अधिकृतस्तर छैटौं		98414984211	geetaghimire2013@gmail.com
१८	सिता राई	सहायकस्तर पाचौं	भू तथा जलाधार शाखा	9862308370	sitarai065@gmail.com
१९	दिव्या कोइराला	सह-लेखापाल	आर्थिक प्रशासन शाखा	9842230887	
२०	जानुका बास्तोला	सहायकस्तर पाचौं	औधोगिक प्रवद्रन शाखा	9844326299	bastolajanuka8@gmail.com
२१	देबी राई	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन शाखा	9842074514	

२२	सेवेन्द्र धिमिरे	कार्यालय सहयोगी (करार)	प्रशासन शाखा	9814388870	
२३	जयराम राजवंशी	कार्यालय सहयोगी (करार)	प्रशासन शाखा	9804385564	
२४	सजन कामत	हलुका सवारी चालक (करार)	प्रशासन शाखा	9842098756	

३. माननीय मन्त्री, माननीय राज्यमन्त्री, कार्यालय प्रमुख, प्रवक्ता र सूचना अधिकारीको नाम, पद र सम्पर्क नं:

<p><u>माननीय मन्त्री</u></p> <p>नाम: जगदीश प्रसाद कुसियैत सम्पर्क नं. ९८४१२७७२९०</p>	<p><u>माननीय राज्यमन्त्री</u></p> <p>नाम: राजकुमार ओझा सम्पर्क नं. ९८५२०२७०८७</p>	<p><u>कार्यालय प्रमुख</u></p> <p>नाम: सन्जीव कुमार राई सम्पर्क नं. ९८५२०७०२२४ पद: प्रदेश सचिव</p>
---	--	--

<p><u>प्रवक्ता</u></p> <p>फोन नं: ०२१-४६१०४५ इमेल: फोन नं: ०२१-४६१०४५ मो.नं: इमेल : फ्याक्स नं: ०२१-४६०४४६ फ्याक्स नं ०२१-४६०४४६</p>	<p><u>सूचना अधिकारी</u></p> <p>फोन नं: ०२१- ४६०२२४ इमेल: santoshmuktantamang@gmail.com मोबाईल नम्बर: 9852036224 फ्याक्स नं: ०२१-४६०४४६</p>
---	--

४. यस मन्त्रालय सम्बन्धि कानूनहरु:

संघीय ऐन तथा नियमहरु

<u>संघीय ऐनहरु</u>	<u>संघीय नियामवलीहरु:</u>
अभिलेख संरक्षण ऐन, २०४६	अभिलेख संरक्षण नियमावली, २०६३
आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४
उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५	उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०५६
औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७३	ओजन तहलाई नष्ट गर्ने पदार्थको उपभोग (नियन्त्रण) नियमावली, २०५७
कालोबजार तथा केही अन्य सामाजिक अपराध तथा सजाय ऐन, २०३२	करार सेवा नियमहरु, २०२६
केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक	केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण नियमावली, २०६३
जलचर संरक्षण ऐन, २०१७	क्यासिनो नियमावली, २०७०
जलस्रोत ऐन, २०४९	खनिज सर्वेक्षण (भत्ता तथा सुविधा) नियमहरु, २०२४
निजामती सेवा ऐन, २०४९	खानी तथा खनिज पदार्थ नियमावली, २०५६
नेपाल कानून व्याख्या सम्बन्धी ऐन, २०१०	जलचर (ठेक) नियम, २०१९
नेपाल गुणस्तर प्रमाण चिन्ह ऐन, २०३७	जलयत्रा नियमावली, २०६३
नेपाल पर्यटन बोर्ड ऐन, २०५३	जलस्रोत नियमावली, २०५०
नेपाल सन्धी ऐन, २०४७	ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग एजेन्सी नियमावली, २०६२
नेपालको संविधान अनुकूल बनाउन केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्ने ऐन, २०७५	निजामती सेवा नियमावली, २०५०
नेपालको संविधान	नेपाल गुणस्तर (प्रमाण चिन्ह) नियमावली, २०४०
पर्यटन ऐन, २०३५	नेपाल नागरिक उड्ययन प्राधिकरण, नागरिक उड्ययन नियमावली, २०५८
पानी जहाज दर्ता ऐन, २०२७	नेपाल पर्यटन बोर्ड नियमावली, २०५५
पेटेण्ट, डिजायन तथा ट्रेडमार्क ऐन, २०२२	नेपाल वन सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ती) नियमहरु, २०५१
प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१४	

फोहोरमैला ब्यवस्थापन ऐन, २०६८	नेपाल सरकार(कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४
फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४	नेपाली पानी जहाज दर्ता नियमावली, २०२८
मुलुकी अपराध (संहिता) ऐन, २०७४	पर्वतारोहण सम्बन्धी नियमावली, २०५९
मुलुकी देवानी (संहिता) ऐन, २०७४	प्रतिलिपी अधिकार नियमावली, २०३१
मुलुकी देवानी कार्यविधि (संहिता) ऐन, २०७४	प्रतिष्पर्धा प्रवर्द्धन तथा बजार संरक्षण नियमावली, २०६६
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९	प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन नियमावली, २०३४
राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष ऐन, २०३९	प्राचित स्मारक संरक्षण नियमावली, २०४६
लगानी बोर्ड ऐन, २०६८	फोहोरमैला ब्यवस्थापन नियमावली, २०७०
वन ऐन २०४९	फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) सम्बन्धी नियमावली, २०७५
वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३	बिउ बिजन नियमावली, २०६९
विशेष आर्थिक क्षेत्र ऐन, २०७३	बिरुवा संरक्षण नियमावली, २०६६
सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३	भू तथा जलाधार संरक्षण नियमावली, २०४२
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४	भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
होटल व्यवस्था तथा मदिराको विक्री वितरण नियन्त्रण ऐन, २०२३	मदिरा नियन्त्रण (सेवा दस्तुर) कोष नियमावली, २०५४
सड्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको अन्तर्राष्ट्रिय ब्यापारलाई नियमन ऐन, २०७३	मदिरा नियमहरू, २०३३
कम्पनि ऐन २०६३ संशोधित २०७४	मध्यवर्ति क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२
कम्पनि ऐन २०६३	मुलुकी देवानी कार्यविधि नियमावली, २०७५
प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन २०१४	मुलुकी फौजदारी कार्यविधि नियमावली, २०७५
वातावरण संरक्षण ऐन २०५३	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण नियमावली, २०३०
औधोगिक व्यवसाय विकास प्रतिष्ठान ऐन २०५३	राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष नियमावली, २०४१
औधोगिक-व्यवसाय-ऐन-२०७३	लगानी बोर्ड नियमावली, २०६९
	वन नियमावली, २०५१
	वन्यजन्तु आरक्ष नियमावली, २०३४

	<p>वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४</p> <p>विशेष आर्थिक क्षेत्र नियमावली, २०७४</p> <p>संरक्षण क्षेत्र ब्यवस्थापन नियमावली, २०५३</p> <p>संरक्षण क्षेत्र सरकारी ब्यवस्थापन नियमावली, २०५७</p> <p>संस्था दर्ता नियमावली, २०३४</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४</p> <p>सिंचाई नियमावली, २०५६</p> <p>स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६</p> <p>हवाई सुरक्षा (व्यवस्था) नियमावली, २०४६</p> <p>हिमाली राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०३६</p> <p>होटल ब्यवस्था तथा मदिराको बिक्री वितरण (नियन्त्रण) (अधिकारी तोक्ने) नियमहरु, २०२४</p> <p>होटल, लज, रेष्टूरा तथा रिजर्ट, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, २०३८</p> <p>औधोगिक निती २०६७</p> <p>गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम २०७०</p> <p>वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४</p>
--	--

प्रादेशिक ऐन तथा नियमहरू:

<u>प्रादेशिक ऐनहरू:</u>	<u>प्रादेशिक नियामवली:</u>
आर्थिक ऐन, २०७५	प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७५
प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४	प्रदेश मन्त्रालयको कार्य विवरण
प्रदेश वित्त ब्यवस्थापन ऐन, २०७५	सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, कार्यविधि र मितव्ययिता
प्रदेशका सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण कार्यविधिको	सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५
सम्बन्धमा ब्यवस्था गर्न वनेको ऐन, २०७५	
प्रशासकीय कार्यविधि (नियमति गर्ने) ऐन, २०७५	
मूख्य न्यायाधिवक्ताको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा सेवा	
ऐन, २०७५	
पर्यटन विकास ऐन २०७६	

आ.व. २०७७/७८ को मन्त्रालय र अन्तर्गत कार्यालयहरूको समग्र बजेट कार्यान्वयनको अवस्था:

मन्त्रालयको समग्र प्रगति

	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति	वार्षिक प्रगति %	
			भौतिक प्रगति %	वित्तीय प्रगति %
पुँजीगत	२१६०७३९	७८६५९५	५५.१३	३६.४०
चालु	१४३६२२७	७८४७०३	७१.६४	५४.६३
जम्मा	३५९६९६६	१५७१२९८	६३.४५	४३.६८

प्रदेश सरकार तर्फ

	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति	वार्षिक प्रगति %	
			भौतिक प्रगति %	वित्तीय प्रगति %
पुँजीगत	१२८४४५०	६९२१०५	७५.१२	५३.८९
चालु	२०३०१३९	६७२२४५	५५.१३	३३.११
जम्मा	३३६५६.७१	१,८९,५५.८	६३.३६	४१.१६

संघीय सशर्त अनुदान

	वार्षिक लक्ष्य	वार्षिक प्रगति	वार्षिक प्रगति %	
			भौतिक प्रगति %	वित्तीय प्रगति %
पुँजीगत	१३०६००	९४४९०	९०.६५%	७२.३५%
चालु	१५१७७७	११२४५८	९५.५६%	७४.०९%
जम्मा	२८२३७७	२०६९४८	९६.१२%	७३.२९%

आ.व. २०७७/७८ को कार्यक्रमगत खर्च विवरण (मन्त्रालय र अन्तर्गत कार्यालयहरुको सहित)

पशासनिक खर्च तर्फ (रकम रु. हजारमा)

सि.न.	ब.उ.शी.न./कार्यक्रम	स्वीकृत रकम	खर्च रकम	वित्तीय प्रगति %
1	30700011 उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	94624	46836	49.5
2	30700012 पर्यटन विकास कार्यालयहरु	22850	7711	33.75
3	30702011 प्रदेश वन निर्देशनालय	85566	59470	69.50
4	30702012 डिभिजन वन कार्यालयहरु	804382	58124	72.26
5	30702013 भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयहरु	23636	17071	72.22
6	30781011 घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरु	115534	75113	65.01

कार्यक्रम तर्फ (रकम रु. हजारमा)

1	30700120 उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय (सशर्त अनुदान)	282377	206948	73.29
2	30700102 पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास आयोजना	1187975	295629	24.89
3	30700103 विज्ञान प्रविधि तथा नव प्रवर्द्धन कार्यक्रम	44195	10404	23.54
4	30700104 वातावरण संरक्षण कार्यक्रम	7600	130	1.71
5	30701011 उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय	22560	7548	33.46
6	30701101 प्रदेश उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति कार्यक्रम	192815	53852	27.93

7	30702101 भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यक्रम	248813	42347	17.02
8	30702102 वन्यजन्तु तथा वासस्थान संरक्षण कार्यक्रम	52060	14330	27.53
9	30702103 प्रदेश वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	254872	62799	24.64
10	30702104 प्रदेश हरित अभियान कार्यक्रम	87517	59444	67.92
11	30703011 वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र	68870	30412	44.15

ॢ. सम्पर्क वलवरणः

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय

प्रदेश नं. १, वलरटनगर।

फोन नं. ०२१-४ॢ०२२४, ४ॢ१०४ॡ, ४ॢ३११९

फ्याक्स नं. : ०२१-४ॢ०४४ॢ

इमेल: moitfepradesh1@gmail.com

वेभसाइट: moitfe.p1.gov.np